

VD-kommentarer avseende årsprognos och tertialrapport 2 2017 för koncernen Stockholm Business Region.

Sammanfattning av genomförandet av kommunfullmäktiges inriktningsmål

I ägardirektiven från Stockholms Stadshus AB anges att Stockholm Business Region (SBR), som moderbolag i koncernen, ska samordna och utveckla regionen gentemot näringslivet. SBR ska marknadsföra Stockholm internationellt, i ett nära samarbete med näringslivet, för att attrahera besökare och investeringar till regionen utifrån varumärket Stockholm – The Capital of Scandinavia. Varumärket har framgångsrikt används under närmare 12 år och kommer framöver att kopplas än mer till Stockholms och bolagets värdegrunder om demokrati, alla människors lika värde, jämställdhet och en hållbar samhällsutveckling.

Målet med bolagets verksamhet är att Stockholm ska vara Europas ledande hållbara tillväxtregion 2020. Med hållbarhet avses såväl ekonomisk, social, demokratisk som ekologisk utveckling. Detta mål är svårt att preciserat mäta men det stäms av mot olika internationella jämförelser. En rapport avseende detta kommer att presenteras under hösten.

Under året har strategin Capital & Country, som arbetats fram tillsammans med Visit Sweden, implementerats. Den första större kampanjen kommer att lanseras under september. I linje med strategin har aktiviteter genomförts på ett flertal marknader såsom resevärderna MATKA i Finland och ITB i Tyskland, en social media kampanj i Indien samt ett flertal PR och pressaktiviteter. Därutöver har Visit Swedens webbaserade verktyg, med information om bl.a. Stockholm riktat till resebranschen, Travel Trade Globalt och Travel Trade Kina lanserats.

Vid transport- och logistik mäsas i München genomfördes möten med internationella företrädare för logistikbolag tillsammans med en handfull andra kommuner och ett fastighetsbolag som en del i att locka investeringar och etableringar till Stockholm och regionen. Mötena genererade intressanta förfrågningar från logistikbolag som visat sitt intresse för regionen och innebar en fördjupad kontakt med respektive kommun. Några veckor efter mässan annonserade företaget NREP Logicens att man kommer att bygga ett 30 000 kvadratmeter stort lager i Brunna åt näthandel företaget Zalando. Öppnandet av anläggningen, förväntas innebära 200-300 nya arbetstillfällen.

I början av maj träffade staden ett trettiotal av besöksnäringens aktörer. Finansborgarrådet Karin Wanngård gav sin bild av besöksnäringen i Stockholm och ett förslag till ökade insatser på den kinesiska marknaden presenterades.

Den 23 maj välkomnade Finansborgarrådet Karin Wanngård representanter från näringslivet och akademien till Stockholms näringslivslunch i Stadshuset. Under mötet talade Erik Engellau-Nilsson, VD på Norrsken Foundation och Stefan Krook VD på Kivra om hur Stockholm kan bli bäst på att få fram techbolag som bidrar till ökad hållbarhet.

UEFA Europa League på Friends Arena genomfördes den 24 maj. Den turismekonomiska utredningen visar på mycket positiva effekter av matchen, motsvarande 295 miljoner kronor i turismekonomisk omsättning, där stora ökningar av holländska och engelska besökare kunnat konstateras.

Vid den årliga konferensen för internationella hotellkedjor och investerare, Nordic Hotel Conference som genomfördes i Köpenhamn den 25-26 maj, genomfördes möten med hotellkedjor och investerare som letar etableringsmöjligheter i Stockholm. Enligt den återkommande hotellrapporten som tagits fram tillsammans med andra delar av staden finns det behov av ytterligare 1 500 hotellrum i staden till år 2020, utöver de redan planerade, för att möta den framtida tillväxten.

I slutet på maj skickades synpunkter in till den statliga utredning, som regeringen tillsatt, med uppdraget att komma med förslag till åtgärder för att stärka besöksnäringen. I inspelet nämns bl.a. att besöksnäringsspolitiken bör särskiljas från regionalpolitik, få ökade resurser, samt behovet av en strategi för hållbar tillväxt inom branschen

På tre platser i Stockholms hamnar bedrivs försäljning och information riktad till kryssningsresenärer. Avsikten är att upphandla verksamheten, enligt tjänstekoncession, för 2018 och en process har satts igång för att ta fram ett underlag för upphandlingen.

I samband med Järvaveckan arrangerades en näringslivslunch med Närings- och innovationsminister Mikael Damberg och Finansborgarrådet Karin Wanngård, där lokala företagare bjöds in för att diskutera förutsättningarna på Järvaområdet. På mötet diskuterades bl.a. behovet av polisiär närvaro och utmaningar med ungdomars utanförskap i området. Underlaget från mötet kommer sammanställas med möjliga åtgärder och sändas till berörda.

Webbplatsen visitstockholm.com lanserades i juni efter en omfattande uppgradering. Genom åtgärden är nu webbplatsen tekniskt modern och lättare och snabbare att ladda upp, inte minst för internationella besökare och innefattar en ny branschwebb (B2B), Stockholm for professionals.

I arbetet med att främja Stockholm som en av Europas mest kreativa städer genomfördes i juni studiebesöksprogram för internationella musik- och teknikjournalister som rest till Stockholm för att delta på musikveckan Symposium Stockholm med konferenserna Brilliant Minds och Polar Music Talks samt evenemanget Polar Music Prize.

Under sommaren har en lång rad evenemang genomförts i Stockholm. Gemensamt för dessa är att de bidragit till att sprida bilden av Stockholm till såväl nationella som internationella besökare. För att sprida stockholmsbilden till så många som möjligt har evenemangen även speglats på webbplatsen visitstockholm.com och i sociala kanaler.

Tillsammans med de nya flyglinjer som etablerats kopplat till Connect Sweden, Singapore Airlines i maj och Air India i augusti, har marknadsförings aktiviteter genomförts i och med att de började trafikera Stockholm Arlanda Airport.

Utvecklingen av de kommersiella övernattningarna fortsätter vara positiv och följer målsättningen. Särskilt kan noteras att andelen utländska övernattningar ökar som i juni månad svarade för 45 procent av övernattningarna.

Sammanfattningsvis prognostiserar koncernen Stockholm Business Region med att inriktningsmål/ågardirektiv som Kommunfullmäktige satt delvis kommer att uppfyllas. Årsprognosen avseende sjukfrånvaro skrivs upp med anledning av några långtidssjukskrivningar. Investeringsbudgeten justeras ned med 0,5 mnkr med anledning av

att inga större investeringar beräknas för året. Övrig rapportering om inriktningmålen samt övriga indikatorer sker i ILS-webb (bilaga 3).

Sammanfattning av marknadsläge och verksamhetsförändringar

Stockholmskonjunkturen

Stockholmskonjunkturen är fortsatt stark och de flesta konjunkturindikatorer pekar åt rätt håll under första kvartalet 2017. Lönesumman i privat sektor ökar på bred front med företagstjänster, bygg samt information och kommunikation som främsta draglok. Även om antalet konkurser ökar, så stärks företagandet i Stockholm genom att det startas mer än 11 nya företag per konkurs i länet.

Arbetsmarknaden stärks också ytterligare. Antalet sysselsatta invånare i länet har ökat med 35 300 eller 3 procent de senaste fyra kvartalen, där endast tillverkning och handel gått mot strömmen med negativ utveckling. Vidare minskade antalet varslade personer och arbetslösheten minskade i såväl absoluta tal som i förhållande till arbetskraften jämfört med samma kvartal 2016. Dock blev antalet lediga jobb färre under första kvartalet i Stockholm, vilket inte gällde för övriga landet.

Under de senaste fyra kvartalen har antalet invånare ökat med 38 600 personer i Stockholms län varav 13 300 i staden, vilket är en uppgång på 1,7 respektive 1,4 procent. Bostadsbyggandet minskade i både länet och staden jämfört med första kvartalet 2016, men har ökat med drygt 8 procent under de senaste fyra kvartalen.

Besöksnäringen

Juni månads drygt 1,3 miljoner kommersiella övernattningar i Stockholms län innebar en ökning med 4 procent jämfört med juni 2016. De nationella övernattningarna minskade med två procent under månaden och de internationella övernattningarna ökade med tolv procent.

Under första halvåret har därmed knappt 6,3 miljoner övernattningar genomförts vilket motsvarar en ökning med sex procent jämfört med motsvarande period föregående år. De nationella övernattningarna har under perioden ökat med fyra procent och de internationella med tio procent. Övernattningarna från utomeuropeiska gäster har utvecklats mest positivt (+17%). Besökare från USA har hittills i år gjort 50 000 fler övernattningar än i fjol – en ökning med 31 procent och från Kina har antalet övernattningar ökat med 39 procent.

Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringar

Tertialbokslut 2

Koncernens resultat före skatt uppgår till 26,5 mnkr för perioden vilket är 12,1 mnkr högre än utfallet föregående år.

Mellan 2015-2016 ansvarade SBR för det operativa ansvaret för Eurovision Song Contest (ESC) 2016 vilket omfattade en budgetram på 101,8 mnkr för projektperioden. Jämförelsesiffrorna mellan periodens resultat på kostnads och intäktssidan är hänförlig till SBRs medverkan i ESC.

Kostnaderna uppgår till 88 mnkr för perioden vilket är 101,8 lägre än utfallet föregående år.

Intäkterna uppgår till 113,7 mnkr för perioden vilket är 89,7 mnkr lägre än utfallet jämfört med föregående år.

Resultatet av de finansiella kostnaderna och intäkterna uppgår till 0,9 mnkr för perioden vilket är 0,1 mnkr högre jämfört med föregående år.

Årsprognosen

Koncernens resultat på helår budgeteras till -12 mnkr vilket ligger i linje med ägardirektiven för året. Inom årets resultat ingår en engångsutbetalning om 12 mnkr till filmfonden i syfte att fortsätta arbetet med att få fler filminspelningar till Stockholm.

Prognosen avseende kostnader och intäkter har justerats upp med anledning av en utökad budgettram från staden om 3,4 mnkr samt ökade/överförda projektmedel från externa aktörer såsom Tillväxtverket, Naturvårdsverket etc.

Kostnaderna för året budgeteras till 162,9 mnkr vilket är 16,7 mnkr högre jämfört med budget. Personalkostnaderna beräknas minska med 3,5 mnkr och uppgår därmed till 58,1 mnkr.

Intäkterna budgeteras för året till 149,7 mnkr vilket är 16 mnkr högre jämfört med budget.

De finansiella kostnaderna och intäkterna budgeteras till 1,1 mnkr vilket är 0,6 mnkr högre än budgeterat för året.

Särskilda uppdrag och fokusområden kopplat till Stockholms stads inriktningsmål

Ett Stockholm som håller samman

Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Den 7 april inträffade en oönskad händelse på Drottninggatan. SBRs krisledningsorganisation var samlad drygt 30 minuter efter det inträffade. Första fokus var att etablera kontakt med alla medarbetare. Inom en timme kunde SBR rapportera till Stadsdirektören att alla medarbetare var fysiskt oskadda men några hade otrevliga upplevelser. Stockholm Visitors Center (SVC), i Kulturhuset, utrymdes omedelbart genom att medarbetarna och besökarna lämnade lokalen via utrymningsväg genom Kulturhusets garage. Vid kontoret på Drottninggatan samlades medarbetarna i rum utan fönster mot gatan. Succesivt lämnade medarbetarna lokalerna genom utrymningsvägen mot Klara Östra Kyrkogata. SBRs bedömning var att det var säkrare för medarbetarna att ta sig hem än att vara kvar i lokalerna. Strax efter klockan 18.00 var kontoret på Drottninggatan utrymt.

Cirka 90 minuter efter det inträffade var webbplatsen visitstockholm.com och visitstockholm.se uppdaterad med hänvisning till polisens webbplats. Även koncernens partnerblogg samt vissa sociala kanaler aktiverades. Klockan 21.30 fick SBR, via Stadshuset AB, besked att polisen önskade att SVC skulle hålla öppet som vanligt på lördagen och söndagen. Bemanningen på SVC förstärktes därför med flertal chefer som deltog i arbetet.

På måndag morgon samlades därefter alla medarbetare för information och en första debriefing. Medarbetare erbjöds även stödsamtal via SBRs företagshälsovård. Genomförd

utvärdering, där behovet av att myndighetsinformation kommuniceras parallellt på svenska och engelska, har därefter tillsänts staden.

I genomförd risk- och sårbarhetsanalys har en åtgärd identifierats avseende risken att en incident inträffar i förbindelse med en medarbetares resa i tjänsten. Åtgärden avser underlätta och förenkla för verksamheten och respektive chef att snabbt skapa sig en uppfattning att samtliga medarbetare är i säkerhet om de befinner sig i ett område där en oönskad händelse inträffat.

Lokala utvecklingsprogrammen (LUP) och Fokus Skärholmen

Tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen har olika aspekter av utbud och efterfrågan på arbetskraft samt arbetstillfällen i Stockholms stad och i stadens stadsdelsområden kartlagts och analyserats. Målet har varit att synliggöra arbetsmarknadsutmaningar som är specifika för stadens olika stadsdelar samt att bidra med ökade kunskaper om tillväxt och nuläge för Stockholms lokala näringsliv. Analysen ska ses som ett arbetsverktyg för berörda att möta det lokala näringslivet och dess arbetskraftsbehov, tydliggöra kompetens- och utbildningsbehovet per stadsdel och skapa konkreta samarbetsmöjligheter mellan stadsdelarnas näringslivssamordnare och jobbtorgens matchare. Syftet med analysen är att få fler stockholmare i arbete samt nyttja skillnaderna i företagens kompetensbehov i Stockholms olika delar och strategiskt rikta rätt resurser till rätt område, utifrån företagens organisering, struktur och behov. Arbetet kommer att fortgå under hela 2017.

I samarbete med Start-Up Stockholm och berörda stadsdelsförvaltningar pågår arbetet med uppsökande verksamhet för att stödja och främja nyföretagandet, med särskilt fokus på entreprenörskap bland kvinnor och personer med utländsk bakgrund. Exempel på aktiviteter är ”Lotsen bjuder in”, deltagande i Start-Up Stockholms verksamhet ”Start-Up Bussen”, samt utbildnings-/informationsträffar för stadens etablerade företagare. Huvudfokus är stadsdelarna Skärholmen, Farsta och på Järvaområdet.

Ett klimatsmart Stockholm

Energianvändningen är hållbar

Löpande sker en översyn i verksamheten i syfte att energieffektivisera så behovet av köpt energi ska minska. En översyn har genomförts av takbelysningen i lokalerna där tillhörande tidsstyrning och rörelsesensorer m.m. har justerats och optimerats.

Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Genom att planera inköp av varor och tjänster ska uppkomsten av avfall, t.ex. onödiga förpackningar och emballage undvikas för att på så sätt minska avfallsmängden. I verksamheten sorteras matavfall, förpackningar, tidningar m.m. för vidare bearbetning. Eventuellt farligt avfall, däribland uttjänta batterier och elavfall sorteras separat för korrekt omhändertagande. Vid SVC tillhandahålls plastbärkassar till besökare för turistbroschyrer etc. som lämnas ut. I enlighet med gällande förordning informeras om plastbärkassars miljöpåverkan och fördelarna med en minskad förbrukning av dessa.

Stockholms miljö är giftfri

Vid upphandling av varor och tjänster ställs krav på att ämnen som utgör risk för människa eller miljö, d.v.s. miljö- och hälsofarliga, inte ingår. Anslutningen till stadens upphandlade kemikaliehanteringssystem Chemsoft är genomförd. Kemikaliehanteringssystemet hålls

löpande uppdaterat i syfte att ha kontroll på de kemiska produkterna som används i verksamheten, såsom städ- och rengöringsprodukter.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Inom utvecklingsområdena Järva och Söderort riktas insatser för att skapa förutsättningar för nya investeringar och etableringar för att på så sätt bidra till ökad tillväxt. Detta för att nå målet om en välbalanserad blandning av arbetsplatser och bostäder i stadens alla delar. Samarbetet med Start-Up Stockholm för ökad närvaro i stadens alla delar ska fortsätta och det lokala näringslivsarbetet ska stärkas i samarbete med stadsdelsnämnderna.

Sommarjobb

I samarbete med Start-Up Stockholm och arbetsmarknadsnämnden har bolaget möjliggjort för unga stockholmare att driva sommarlovsföretag inom ramen för feriejobb. Detta har skett genom projektet Summer Business Challenge som skapar förutsättningar för ungdomar att utveckla och konkretisera affärsidéer kopplade till offentliga sektorn. Under tre veckor har 24 ungdomar introducerats för entreprenörskap och verktyg för att omsätta idéer till verksamheter. Som avslutning fick ungdomarna presentera sina affärsidéer för berörda förvaltningar på en gemensam aktivitet hos SBR.

Vid SVC har tre ungdomar sommarjobbat vilka rekryterats med hjälp av arbetsmarknadsförvaltningen via stadens centrala system. Därutöver har 16 personer rekryterats som säsonganställd personal vilka bidragit till att bemanna såväl SVC, under högsäsong, som kryssningsterminalerna i förbindelse med kryssningsanlöp.

Företag väljer att etablera sig i Stockholm

Dotterbolaget Invest Stockholms (InS) huvuduppgift är att bidra till ökad hållbar tillväxt. Arbete består av tre delar; investeringsfrämjande, utveckling av Stockholm som en företagsplats och service till näringslivet. Insatser inom dessa tre inriktningar ska bidra till att förbättra förutsättningarna för att driva, starta och etablera företag i Stockholm och regionen. För att Stockholm ska kunna ha en ökad tillväxt är det av stor vikt att staden är attraktiv och har en god internationell tillgänglighet.

Det regionala samarbetet inom näringslivsfrågor fortsätter inom SBA. Syftet med partnerskapet är att arbeta tillsammans över kommungränserna i investeringsregionen för att stärka Stockholmsregionens konkurrenskraft. Inom partnerskapet ansvarar SBR för samordning av investeringsfrämjande, näringslivsutveckling samt internationell marknadsföring. Löpande utvärderingar och internationell benchmarking av partnerskapet och arbetssättet ligger till grund för utvecklings- och förbättringsarbetet.

Hittills under året har InS medverkat vid 14 investeringar/etableringar som offentliggjorts. Ett exempel är Amazon Webservice datacenter etableringar i Eskilstuna, Katrineholm och Västerås, en investering som när den är fullt genomförd beräknas vara större än Facebooks etablering i Luleå. Under andra tertialet har vidare en ny interkontinental direktflyglinje presenterats, Air Indias direktflyg mellan Arlanda och New Delhi tre gånger per vecka.

InS arbetar för närvarande med över 50 olika investerings- eller etableringsmöjligheter som befinner sig antingen i lösnings- eller beslutande fas.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

Vid rekrytering ingår alltid en strävan att uppnå en jämnare fördelning mellan könen, och rekryteringsannonserna utformas så att de attraherar alla oavsett kön. Vid ansökningar om marknadsföringsinsats i evenemang inhämtas redogörelser för hur arbetet med jämställdhetsfrågor ser ut i förbindelse med evenemanget och i den övriga verksamheten. Genom medverkan i det stadsövergripande jämställdhetsnätverket sker en löpande kompetensutveckling. Av koncernens anställda, per 31 augusti, uppgick antalet kvinnor till 49 och antalet män till 17. Av dessa innehar fem kvinnor och tre män chefsposition. SBRs resultat, avseende index jämställdhet i stadens medarbetarenkät, uppgår till 92 vilket är en ökning med tre indexpunkter jämfört med föregående mätning.

En stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

I marknadsföringen lyfts Stockholm fram som en kreativ, öppen, hållbar och jämställd stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering. En god arbetsmiljö som genomsyras av jämställdhet, jämlikhet, mångfald och frihet från diskriminering präglar organisationen. Personalpolicy, värdegrund, jämställdhets- och mångfaldsplan samt SBRs program för trygghet och säkerhet ligger till grund för verksamhetens arbete. Inom ramen för verksamhetens arbete avseende tillgänglighetsfrågor säkerställs att personer med funktionsnedsättning inte diskrimineras eller missgynnas genom att åtgärder för tillgänglighet vidtas vid behov.

Staden ska vara en bra arbetsgivare genom bra anställningsvillkor

SBR tillhandahåller medarbetarna möjligheten till såväl generell som individuellt anpassad kompetensutveckling. Efter den årliga lönerevisionen sker en lönekartläggning som vid behov leder till en handlingsplan. Ett hälsofrämjande arbete sker i syfte att främja god hållbar hälsa och allmänt välbefinnande. SBR erbjuder medarbetare en friskvårdstimme/vecka om arbetet så tillåter samt ett friskvårdsbidrag om maximalt 2000 kr/år per anställd. Duschrum tillhandahålls för att bidra till en aktiv livsstil bland medarbetarna. För att förebygga arbetsskador och arbetssjukdom finns avtal om företagshälsovård med medicinsk, teknisk och psykosocial kompetens. Samtliga medarbetare har informerats om resultatet från årets medarbetarenkät. Resultatet har diskuterats inom respektive bolag och avdelning där vissa förbättringsåtgärder identifierats.

Stockholm ska vara en tillgänglig stad för alla

I samarbete med SBRs Råd för funktionshinderfrågor bedrivs ett aktivt tillgänglighetsarbete. I verksamhetens sker en kontinuerlig översyn med inriktning på tillgänglighetsanpassning av såväl lokaler som arbetsplatser. Seminarier, frukostmöten m.m. som arrangeras i egen regi sker vanligtvis i verksamhetens egna lokaler. Vid seminarier i andra lokaler ska information om tillgänglighet inhämtas för att alla ska kunna delta på lika villkor. Genom SBRs medverkan i det stadsövergripande tillgänglighetsnätverket sker en löpande insikts- och kompetensutveckling. Ett arbete har initierats i syfte att utvärdera möjligheten till digital information tillgänglig för alla.

Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Stadens program för upphandling och inköp antogs av styrelsen för SBR i maj 2016. Upphandlingar i verksamheten genomförs i enlighet med beslutat program, tillämpningsanvisningar m.m. i syfte att bidra till att driva utvecklingen i enlighet med kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål. Hittills under året har tre upphandlingar

påbörjats och två upphandlingar avslutats. Krav som ställts i samband med upphandlingen följs löpande upp och vid upphandlingar med ett kontraktswärde över 1,8 mnkr upprättas en särskild plan för systematisk uppföljning.